PAULINA BŁASZKIEWICZ*

PRÓBA ZŁAMANIA MONOPOLU POCZTY POLSKIEJ POPRZECZ USTAWĘ LIBERALIZUJĄCĄ RYNEK USŁUG POCZTOWYCH

Wstęp

1 stycznia 2013 r. weszła w życie nowa ustawa *Prawo pocztowe*. Wnosi ona szereg istotnych zmian dotyczących funkcjonowania rynku usług pocztowych w Polsce i ma doprowadzić do jego demonopolizacji. Ustawa jest wynikiem konieczności dostosowania prawodawstwa krajowego do wymogów III Dyrektywy pocztowej Parlamentu Europejskiego i Rady z roku 2008. Celem niniejszej pracy jest wskazanie znaczenia zmian, które wprowadza nowa ustawa, a także próba analizy jej potencjalnych skutków, które mogą być obserwowane w najbliższych latach.

1. Charakterystyka rynku usług pocztowych w Polsce

Usługi pocztowe mają charakter usług użyteczności publicznej. Umożliwiają przepływ informacji od odbiorcy (odbiorców) w kierunku nadawcy (nadawców)¹. Usługi pocztowe można zdefiniować jako niematerialną, czynnościową formę wyizolowanej działalności gospodarczej, prowadzącą do zaspokajania zapotrzebowania zgłaszanego przez odbiorców w obszarze przekazywania informacji na odległość oraz zasób materialny i nominalny wraz z usługami pośrednictwa rynkowego². Z kolei ustawa *Prawo pocztowe* z dnia 23 listopada 2012 r. definiuje usługę pocztową jako, wykonywane w obrocie krajowym lub zagranicznym, zarobkowe:

1) realizowane łącznie lub rozdzielnie przyjmowanie, sortowanie, doręczanie przesyłek pocztowych oraz druków bezadresowych;

2) przemieszczanie przesyłek pocztowych, a także druków bezadresowych, jeżeli jest wykonywane łącznie z przynajmniej jedną spośród czynności, o których mowa w pkt. 1;

3) przesyłanie przesyłek pocztowych przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, jeżeli na etapie przyjmowania, przemieszczania lub

* Doktorantka, Katedra Mikroekonomii, Wydział Ekonomiczno-Socjologiczny UŁ.

¹ R. Czaplewski, *Ekonomika poczty*, Wyd. Nauk. US, Szczecin 1993, s. 35.

² A. Panasiuk, D. Szostak, A. Tokarz, *Czynniki produkcji pocztowej*, Wyd. Nauk. US, Szczecin 2005, s. 21.

doręczania przekazu informacyjnego przyjmują one fizyczną formę przesyłki listowej;

4) prowadzenie punktów wymiany umożliwiających przyjmowanie i wymianę korespondencji między podmiotami korzystającymi z obsługi tych punktów;

5) realizowanie przekazów pocztowych.

Rynek usług pocztowych stanowi system wspomagający usługodawców oraz usługobiorców w określaniu zakresu ich potrzeb, warunków i cen. Wszystko to musi odbywać się zgodnie z uregulowaniami prawnymi obowiązującymi w danym kraju. Rynek usług pocztowych obejmuje obrót usługami pośrednictwa, świadczonymi (na zlecenie klientów instytucjonalnych do klientów indywidualnych) przez operatorów pocztowych³. Rynek usług pocztowych pełni w gospodarce wiele istotnych funkcji. Są to m.in.: realizacja usług przekazu informacji oraz pośrednictwa rynkowego, normowanie działalności pocztowej, jednoczenie obsługiwanych terytoriów (zarówno w zakresie społecznym, jak i gospodarczym) czy kreowanie innych sektorów gospodarczych⁴.

Do końca roku 2012 rynek usług pocztowych w Polsce można było podzielić na cztery podstawowe segmenty: usługi zastrzeżone dla operatora publicznego, usługi wymagające uzyskania zezwolenia, usługi wymagające wpisu do rejestru operatorów pocztowych oraz usługi o charakterze całkowicie wolnym (obejmujące druki bezadresowe)⁵.

Na rynku usług pocztowych funkcjonują następujące grupy podmiotów:

- organy regulacyjne państwa (w Polsce są to: minister ds. właściwych, Urząd Komunikacji Elektronicznej, Sejm, Senat),
- strona podaźowa – operatorzy pocztowi (operator świadczący usługi powszechne oraz operatorzy niepubliczni),
- strona popytowa – konsumenci (klienci indywidualni, przedsiębiorstwa, instytucje państwowe, organizacje społeczne).

Powszechne usługi pocztowe są definiowane przez ustawę *Prawo pocztowe* z dnia 23 listopada 2012 r. Do ich świadczenia na terenie całego kraju jest zobowiązany wyznaczony operator. Powszechne usługi pocztowe określane są jako przyjmowanie, sortowanie, przemieszczanie i doręczanie:

1) przesyłek listowych, w tym poleconych i z zadeklarowaną wartością, o wadze do 2000 g i określonych wymiarach (liczonych z tolerancją do 2 mm);

2) przesyłek dla ociemniałych;

3) paczek pocztowych, w tym z zadeklarowaną wartością, o masie do 10 000 g i wymiarach, z których największy nie przekracza 1500 mm, a suma długości

³ A. Panasiuk, *Usługi pocztowe. Rynek i marketing*, Wyd. Nauk. PWN, Warszawa 2003, s. 35.

⁴ A. Panasiuk, D. Szostak, A. Tokarz, *Czynniki produkcji...*, s. 17.

⁵ *Raport Prezesa UKE o stanie rynku usług pocztowych w Polsce w 2011 roku*, Warszawa 2012, s. 21.

i największego obwodu mierzonego w innym kierunku niż długość nie przekracza 3000 mm.

Ponadto usługi o charakterze powszechnym muszą być pełnione⁶:

- 1) w sposób jednolity w porównywalnych warunkach;
- 2) przy zapewnieniu na terytorium całego kraju rozmieszczenia:
 - a) placówek pocztowych,
 - b) nadawczych skrzynek pocztowych, odpowiedniego do zapotrzebowania na danym terenie;
- 3) z zachowaniem wskaźników czasu przebiegu przesyłek pocztowych;
- 4) po przystępnych cenach;
- 5) z częstotliwością zapewniającą co najmniej jedno opróżnianie nadawczej skrzynki pocztowej i doręczanie przesyłek pocztowych, co najmniej w każdy dzień roboczy i nie mniej niż przez pięć dni w tygodniu z wyłączeniem dni ustawowo wolnych od pracy;
- 6) w sposób umożliwiający uzyskanie przez nadawcę dokumentu potwierdzającego odbiór przesyłki rejestrowanej.

W roku 2011 w rejestrze operatorów pocztowych znajdowało się 248 podmiotów, w tym świadcząca usługi powszechne Poczta Polska. Od roku 2000 liczba niepublicznych operatorów pocztowych w Polsce wzrosła prawie dwunastokrotnie (por. tab. 1).

Tabela 1. Liczba zarejestrowanych niepublicznych operatorów pocztowych w Polsce w latach 2000–2011

Rok	Liczba zarejestrowanych operatorów
2000	21
2001	30
2002	52
2003	58
2004	90
2005	113
2006	157
2007	164
2008	182
2009	209
2010	244
2011	247

Źródło: opracowanie własne na podstawie *Raport Prezesa UKE o stanie rynku usług pocztowych w Polsce w 2011 roku*, Warszawa 2012, s. 15.

⁶ Ustawa z dnia 23 listopada 2012 r. „Prawo pocztowe”, DzU, 2012, poz. 1529.

Spośród operatorów wpisanych do rejestru w roku 2011 jedynie 154 prowadziło faktyczną działalność. Operatorzy niepubliczni funkcjonują głównie regionalnie (dla 46% z nich obszarem działania jest województwo). Ponadto najczęściej zajmują się oni świadczeniem usług jedynie w wybranych segmentach rynku. Wyłącznie operatorzy należący do Grupy Integer.pl SA (InPost Sp. z o.o. oraz Integer.pl SA) funkcjonują na obszarze całego kraju we wszystkich segmentach rynku.

Wykres 1. Struktura udziału w poszczególnych segmentach rynku usług pocztowych w roku 2011 według wolumenu sprzedaży

Źródło: opracowanie własne na podstawie *Raport Prezesa UKE o stanie rynku usług pocztowych w Polsce w 2011 roku*, Warszawa 2012, s. 42.

Wykres 2. Struktura udziału w poszczególnych segmentach rynku usług pocztowych w roku 2011 według przychodów

Źródło: opracowanie własne na podstawie *Raport Prezesa UKE o stanie rynku usług pocztowych w Polsce w 2011 roku*, Warszawa 2012, s. 42.

Należy jednak zwrócić uwagę na fakt, że operatorzy świadczą swe usługi głównie w większych ośrodkach miejskich, dlatego ich zasięg jest mniejszy niż Poczty Polskiej, która prowadzi działalność także na obszarach wiejskich. Wykres 1 oraz wykres 2 przedstawiają strukturę udziału operatorów w poszczególnych segmentach rynku w Polsce w roku 2011. Poczta Polska dominowała przede wszystkim w obszarze przesyłek z korespondencją (88,4% liczby przesyłek i 89,8% przychodów z tego tytułu) oraz przesyłek reklamowych (92,5% liczby przesyłek i 89,4% przychodów z tego tytułu).

Pozostali operatorzy przodowali tylko w zakresie druków bezadresowych (92,3% liczby przesyłek i 83,3% przychodów z tego tytułu). Jedynie w kategorii paczek i innych usług umownych istniała większa konkurencja.

2. Pozycja monopolistyczna Poczty Polskiej do końca roku 2012

Do końca grudnia roku 2012 w Polsce obowiązywała ustawa *Prawo pocztowe* z dnia 12 czerwca 2003 r. Przyznawała ona Pocztę Polskiej liczne przywileje, które czyniły ją w niektórych zakresach działania monopolistą, i w znaczący sposób ograniczała możliwość rozwoju konkurencji na rynku usług pocztowych. Stara ustawa uznawała Poczta Polską za jedyną instytucję uprawnioną do pełnienia funkcji operatora publicznego i świadczenia powszechnych usług pocztowych. Z tego tytułu Poczta Polska miała wyłączność na realizację tzw. zastrzeżonych usług pocztowych, do których należały⁷:

- 1) przyjmowanie, przemieszczanie i doręczanie w obrocie krajowym:
 - a) przesyłek z korespondencją,
 - b) przesyłek reklamowych,
 - c) przesyłek innych niż wymienione w lit. a i b, nadanych w sposób uniemożliwiający sprawdzenie zawartości o masie nieprzekraczającej 50 g;
- 2) przyjmowanie, przemieszczanie i doręczanie w obrocie zagranicznym przesyłek o masie nieprzekraczającej 50 g;
- 3) przyjmowanie i doręczanie w obrocie krajowym i zagranicznym przesyłek z korespondencją, o ile w procesie przyjmowania lub doręczania stają się one przesyłkami o masie nieprzekraczającej 50 g.

Powszechne usługi pocztowe stanowiły w roku 2011 73,9% wolumenu wszystkich sprzedanych przez Poczta Polską usług w obrocie krajowym i zagranicznym. Z tego aż 79,7% usług powszechnych obejmowały usługi zastrzeżone (wykres 3).

⁷ Ustawa z dnia 12 czerwca 2003 r. „*Prawo pocztowe*”, DzU, 2003, nr 130, poz. 1188.

Wykres 3. Struktura powszechnych usług pocztowych w roku 2011 według wolumenu sprzedaży (w %)

Źródło: opracowanie własne na podstawie *Raport Prezesa UKE o stanie rynku usług pocztowych w Polsce w 2011 roku*, Warszawa 2012, s. 21.

Przychód Poczty Polskiej w roku 2011 wyniósł 4,8 mld zł i w 86,2% pochodził z tytułu świadczenia usług o charakterze powszechnym (4,2 mld zł). Podkreślić należy, że usługi o charakterze zastrzeżonym generowały aż 64,87% tych przychodów (wykres 4). Oznacza to, że przychód Poczty Polskiej za usługi zastrzeżone wyniósł prawie 2,72 mld zł.

Operatorzy niepubliczni w obowiązującej sytuacji prawnej nie mieli szans na konkurowanie z monopolistą. W roku 2010 przychody z działalności w całym sektorze pocztowym sięgały 5,9 mld zł⁸. Wynika z tego, że 46% przychodów dla całego sektora generowane było przez Poczte Polską z tytułu świadczenia wyłącznie usług zastrzeżonych.

Wykres 4. Struktura przychodów Poczty Polskiej z tytułu świadczenia powszechnych usług pocztowych w roku 2011 (w %)

Źródło: opracowanie własne na podstawie *Raport Prezesa UKE o stanie rynku usług pocztowych w Polsce w 2011 roku*, Warszawa 2012, s. 22.

⁸ Wraz z drukami bezadresowymi.

Ustawa *Prawo pocztowe* z dnia 12 czerwca 2003 r. przewidywała możliwość realizacji przesyłek do 50 g przez operatorów prywatnych, ale po cenie nie mniejszej niż 2,5-krotność stawki stosowanej przez Poczta Polską⁹. Ich oferta nie mogła być konkurencyjna. Operatorzy niepubliczni zaczęli więc stosować liczne zabiegi w celu ominięcia niekorzystnych dla nich regulacji prawnych – do przesyłek z lekką korespondencją zaczęli dołączać różne elementy obciążające (metalowe płytki, notesy itp.).

3. Zmiany wprowadzone przez nową ustawę *Prawo pocztowe*

Rynek pocztowy w Unii Europejskiej jest normowany przez trzy dyrektywy pocztowe Parlamentu Europejskiego i Rady, które ustalają stan prawny i obszar działania niezależnych organów regulacyjnych w krajach członkowskich. Obejmują one również postanowienia, które państwa członkowskie powinny obowiązkowo wprowadzać do swojego systemu prawnego. Dyrektywy te to:

- dyrektywa 97/67/WE z dnia 15 grudnia 1997 r. w sprawie wspólnych reguł rozwoju rynku wewnętrznego usług pocztowych Wspólnoty oraz poprawy jakości usług (I dyrektywa pocztowa),
- dyrektywa 2002/39/WE z dnia 10 czerwca 2002 r. zmieniająca dyrektywę 97/67/WE w zakresie dalszego otwarcia na konkurencję wspólnotowych usług powszechnych (tzw. II dyrektywa pocztowa),
- dyrektywa 2008/6/WE z dnia 20 lutego 2008 r. zmieniająca dyrektywę 97/67/WE w odniesieniu do pełnego urzeczywistnienia rynku wewnętrznego usług pocztowych Wspólnoty (III dyrektywa pocztowa).

III dyrektywa pocztowa nałożyła na państwa członkowskie obowiązek zdemonopolizowania rynków usług pocztowych oraz zapewnienia wszystkim konsumentom dostępu do usług powszechnych. Do argumentów przemawiających za liberalizacją rynku usług pocztowych należą m.in.¹⁰:

- słabość państwa jako instytucji podejmującej decyzje o charakterze alokacyjnym i regulacyjnym,
- negatywna ocena występowania monopolu naturalnego,
- mniejsza efektywność podmiotów publicznych w porównaniu z prywatnymi.

W III dyrektywie pocztowej termin wprowadzenia niezbędnych zmian został wyznaczony na 31 grudnia 2010 r., jednak w charakterze wyjątku w części

⁹ Za przyjęcie, przemieszczenie i doręczenie przesyłki listowej stanowiącej przesyłkę najniższego przedziału wagowego najszybszej kategorii.

¹⁰ G. Wolska, *Zmiany strukturalne rynku usług pocztowych w Polsce*, Wyd. Nauk. US, Szczecin 2005, s. 34.

krajów¹¹ przesunięto termin wdrożenia tej dyrektywy o dwa lata. Polska, korzystając z tego odstępstwa, przyjęła ustawę *Prawo pocztowe* dnia 23 listopada 2012 r., a jej przepisy weszły w życie od 1 stycznia 2013 r. Nowa ustawa wprowadza szereg zmian wpływających na polski rynek usług pocztowych i mających prowadzić do jego liberalizacji.

3.1. Zmiana definicji usług pocztowych

Pierwszą istotną zmianą wynikającą z nowej ustawy *Prawo pocztowe* jest zmiana definicji usług pocztowych. Dotychczas w prawodawstwie krajowym określone były one jako cały proces przyjmowania, przemieszczania i doręczania przesyłek pocztowych oraz druków bezadresowych¹². Od stycznia roku 2013 za usługę pocztową uznaje się przyjmowanie, sortowanie, doręczanie przesyłek pocztowych i druków bezadresowych, jednak realizowane w sposób łączny lub rozdzielnny¹³. Wynika z tego, że każdy pojedynczy etap postępowania z przesyłką może być już traktowany jako usługa pocztowa. Daje to operatorom usług pocztowych możliwość specjalizacji w określonych obszarach działalności.

Zmiana ta może zostać oceniona w sposób pozytywny zarówno z punktu widzenia operatorów pocztowych, jak i przez konsumentów. Firmy będą mogły koncentrować swoją działalność jedynie na niektórych etapach postępowania z przesyłkami pocztowymi czy drukami bezadresowymi. Zniweluje to część barier wejścia do sektora, nie będzie już bowiem konieczne posiadanie infrastruktury umożliwiającej obsługę pełnego procesu. Ponadto specjalizacja powinna doprowadzić do podniesienia jakości świadczonych usług, co stanowić będzie korzyść dla konsumentów.

3.2. Likwidacja monopolu na przesyłki do 50 g

Kolejną istotną modyfikacją wprowadzoną przez nową ustawę jest eliminacja wyłącznych uprawnień Poczty Polskiej (jako operatora publicznego) do obsługi przesyłek o wadze do 50 g. Do tej pory działalność ta należała do kategorii zastrzeżonych. Operatorzy prywatni mogli się jej podejmować jedynie po narzuconej przez ustawę cenie, stanowiącej 2,5-krotność ceny oferowanej przez operatora publicznego. Sytuacja ta silnie osłabiała pozycję prywatnych operatorów, którzy zaczęli stosować liczne zabiegi mające na celu ominięcie niekorzystnych przepisów¹⁴. Likwidacja monopolu Poczty Polskiej na realizację

¹¹ Czechy, Grecja, Cypr, Łotwa, Litwa, Luksemburg, Węgry, Malta, Polska, Rumunia i Słowacja.

¹² Ustawa z dnia 12 czerwca 2003 r. ...

¹³ Ustawa z dnia 23 listopada 2012 r. ...

¹⁴ Od początku roku 2013 nie będą już oni musieli dociągać swoich przesyłek za pomocą metalowych płytek czy notesów, zgodnie z prawem będą bowiem mogli dostarczać nawet najlżejsze przesyłki.

przesyłek o wadze maksymalnej 50 g zapewni wszystkim operatorom pocztowym jednakowy dostęp do rynku. Jest to zmiana o charakterze zdecydowanie pozytywnym. Wzmocniona działalność w dotychczas zmonopolizowanym obszarze zmierza bowiem do tego, że operatorzy będą musieli konkurować ze sobą zarówno za pomocą cen, jak i wysokiej jakości usług.

3.3. Zmiana operatora publicznego na rzecz operatora wyznaczonego

Ustawa *Prawo pocztowe* z dnia 12 czerwca 2013 r. wyznaczała Poczta Polska jako instytucję pełniącą funkcje operatora publicznego. Na tej podstawie świadczyła ona powszechne usługi pocztowe. Nowa ustawa wprowadza znaczące modyfikacje w tych kwestiach. Zupełnie likwiduje funkcję operatora publicznego, wprowadzając w zamian operatora wyznaczonego, który to – według definicji – ma świadczyć usługi powszechne.

W celu zachowania ciągłości i dostępności usług powszechnych operatorem wyznaczonym na najbliższe trzy lata pozostaje Poczta Polska. Następnie operator wyznaczony ma być wybierany na okres dziesięciu lat w drodze konkursu ogłoszonego przez prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej.

Pozornie ustawa daje wszystkim operatorom możliwość przejęcia funkcji operatora wyznaczonego. W rzeczywistości jednak nawet trzyletni okres nie jest wystarczający dla operatorów prywatnych, aby w tak znaczącym stopniu rozwinęli swoją działalność. Według Najwyższej Izby Kontroli, Poczta Polska jest jedynym operatorem, który dysponuje infrastrukturą niezbędną do świadczenia usług pocztowych o charakterze powszechnym¹⁵. Należy również podkreślić, że III dyrektywa pocztowa Parlamentu Europejskiego i Rady pozwalała na zastosowanie różnych metod wskazywania operatora świadczącego usługi powszechne, m.in. takich, jak model konkurencji rynkowej, ogłoszenie zamówień publicznych czy też wybór kilku operatorów dla różnych regionów¹⁶.

3.4. Wprowadzenie funduszu kompensacyjnego dla operatora wyznaczonego

Ustawa *Prawo pocztowe* z dnia 23 listopada 2012 r. wprowadza również zupełnie nowy instrument, który ma kompensować straty operatora wyznaczonego, w przypadku gdy świadczenie usług o charakterze powszechnym okazuje się nierentowne. Źródłem finansowania mechanizmu kompensacyjnego mają być dopłaty przekazywane przez innych operatorów¹⁷. Wysokość tych dopłat

¹⁵ *Komercjalizacja i restrukturyzacja Poczty Polskiej*, Najwyższa Izba Kontroli, Warszawa 2012, s. 16.

¹⁶ <http://www.ekonomia24.pl/artykul/956049.html> (dostęp 16.01.2013).

¹⁷ Obowiązek taki mają operatorzy świadczący usługi powszechne lub wchodzące w ich zakres, którzy uzyskali przychód z tych usług w danym roku obrotowym na poziomie co najmniej miliona złotych.

kształtuje się na poziomie 2% przychodów operatorów świadczących usługi powszechne lub usługi wchodzące w ich zakres, którzy uzyskali przychód z tych usług w danym roku obrotowym na poziomie co najmniej miliona złotych. Jeśli środki te byłyby niewystracające, reszta ma zostać sfinansowana z budżetu państwa.

Mechanizm kompensacyjny jest narzędziem wywołującym bardzo wiele kontrowersji i był elementem oprotestowanym przez prywatnych operatorów. Oznacza to bowiem, że Poczta Polska, która prawdopodobnie przez najbliższych kilkanaście lat ma zagwarantowaną funkcję operatora wyznaczonego, nie musi wprowadzać pełnej optymalizacji kosztów.

3.5. Moc urzędowa datownika

W nowej ustawie *Prawo pocztowe* można odnaleźć zapis, według którego jedynie potwierdzenie nadania przesyłki wydane przez operatora wyznaczonego ma moc urzędową. Jest to bardzo istotne w przypadku przesyłek kierowanych do wszelkiego rodzaju urzędów i sądów. W razie korzystania z usług świadczonych przez innych operatorów, niezbędne jest uzyskanie potwierdzenia doręczenia przesyłki.

Stawia to ponownie na uprzywilejowanej pozycji Poczte Polską (która prawdopodobnie, jak wspomniano, w najbliższym czasie będzie pełnić funkcję operatora wyznaczonego). Pozostali operatorzy będą w znaczny sposób wykluczeni z realizacji tego typu przesyłek urzędowych.

3.6. Zwolnienie z VAT oraz ustalenie wyłączności na przekazy pocztowe operatora wyznaczonego

Kolejną zmianą wchodzącą od 1 stycznia 2013 r. jest zwolnienie operatora wyznaczonego z podatku VAT za usługi powszechne¹⁸ oraz obsługę m.in. następujących instytucji: szkół, urzędów, samorządów, przedsiębiorstw pożytku publicznego. Wprowadza się również jego wyłączność na realizację przekazów pocztowych z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Kasy Rolniczych Ubezpieczeń Społecznych, Miejskich Ośrodków Pomocy Społecznej itp. Świadczenie tych usług jedynie przez Poczte Polską doprowadzi do utrzymania zawyżonego o 15–20% kosztu w tym zakresie. Zapisy te mogą prowadzić do utrzymania pozycji monopolistycznej Poczty Polskiej w najbliższych latach.

¹⁸ Z wyłączeniem tzw. nadawców masowych, wysyłających w ciągu roku więcej niż 100 tys. przesyłek.

Zakończenie

Nowa ustawa *Prawo pocztowe*, która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2013 r., proponuje wiele rozwiązań, które mają na celu liberalizację rynku usług pocztowych. Pozytywne jest przede wszystkim rozszerzenie definicji usług pocztowych oraz zlikwidowanie monopolu na przesyłki do 50 g. Powinno to doprowadzić do zwiększenia jakości świadczonych usług, a także obniżenia cen. Skorzystają z tego zarówno operatorzy niepubliczni, jak i sami konsumenci. Nowe zasady dotyczące wyboru i funkcjonowania operatora wyznaczonego mają zlikwidować monopol Poczty Polskiej na powszechne usługi pocztowe. Jednak pozytywne skutki tych zapisów mogą ujawnić się potencjalnie nie wcześniej niż za kilkanaście lat. Żaden z operatorów prywatnych nie jest bowiem obecnie gotowy do przejścia świadczenia usług powszechnych. Biorąc pod uwagę przywileje nałożone na operatora wyznaczonego, Poczta Polska będzie umacniać swoją pozycję i nadal bardzo trudno będzie z nią konkurować.

Literatura

- Czaplewski R., *Ekonomika poczty*, Wyd. Nauk. US, Szczecin 1993.
- Czaplewski R. [red.], *Restrukturyzacja rynku pocztowego w świetle integracji Polski z Unią Europejską*, Wyd. Nauk. US, Szczecin 2003.
- Komercjalizacja i restrukturyzacja Poczty Polskiej*, NIK, Warszawa 2012.
- Lewandowski M., Młodkowski P., *Rynek usług pocztowych w UGW, „Nierówności Społeczne a Wzrost Gospodarczy”* [Rzeszów] 2009, z. 15.
- Panasiuk A., *Usługi pocztowe. Rynek i marketing*, Wyd. Nauk. PWN, Warszawa 2003.
- Panasiuk A., Szostak D., Tokarz A., *Czynniki produkcji pocztowej*, Wyd. Nauk. US, Szczecin 2005.
- Raport Prezesa UKE o stanie rynku usług pocztowych w Polsce w 2011 roku*, Urząd Komunikacji Elektronicznej, Warszawa 2012.
- Wolska G., *Zmiany strukturalne rynku usług pocztowych w Polsce*, Wyd. Nauk. US, Szczecin 2005.
- Ustawa z dnia 12 czerwca 2003 r. „*Prawo pocztowe*”, DzU, 2003, nr 130, poz. 1188.
- Ustawa z dnia 23 listopada 2012 r. „*Prawo pocztowe*”, DzU, 2012, poz. 1529.

<http://www.ekonomia24.pl/arttykul/956049.html>

<http://prawo.rp.pl/arttykul/954807.html>

Streszczenie

Celem nowej ustawy *Prawo pocztowe*, która weszła w życie od początku roku 2013, jest liberalizacja rynku usług pocztowych w Polsce. Ustawa ta wprowadza wiele rozwiązań służących rozwojowi konkurencyjności, które powinny przynieść pozytywne skutki zarówno dla konsumentów, jak i operatorów niepublicznych. Mimo wielu istotnych zmian, silna pozycja Poczty Polskiej wydaje się być w najbliższych latach niezagrożona.

Summary

BREAKING THE MONOPOLY OF THE POLISH POST BY LAW LIBERALIZING THE POSTAL MARKET

New Postal Law in Poland came into force in 2013. Its purpose is the liberalization of the postal services market. The Act introduces a number of solutions for the development of competitiveness, which should have a positive effect for both consumers and private operators. Despite a number of significant changes, the strength of the Polish Post Office seems to be unchallenged in the coming years.